

Det er imidlertid ikke dette, om det ene Forslag vil virke mere radikalt eller konservativt end det andet, der har været bestemmende for min Stilling, ej heller mener jeg, at man ikke kunde faa et Landsting sammensat af dygtige Folk ved at benytte de kommunale Raad som Grundlag. Jeg tror, at et saadant Landsting vilde blive noget ensidigt i sin Sammensætning, men i øvrigt kunde det blive godt, enten man vælger det ene eller det andet Grundlag. Mine Betæneligheder skyldes udelukkende, at man efter min fulde Overbevisning vil forringe de kommunale Raads Kvalitet netop som kommunale Raad, hvis de skal danne Basis for Landstingets Sammensætning og være politiske Valgforsamlinger. Jeg tænker her navnlig paa Landkommunerne; i Byerne spiller det maaske en mindre Rolle. Det kan som Regel være ligegyldigt, hvor et Kommunerads Medlemmer bor i en By, og det har navnlig mindre at betyde, for saa vidt som man i Byerne har særlige Ligningskommissioner, hvis Repræsentanter man som Regel fordeler i forskellige af Byens Kredse. Læg for Resten Mærke til, at Valg af Ligningskommissioner ikke er saa udpræget politisk som Valg af Kommunalbestyrelser i Byerne. Paa Landet er Sogneraadet ogsaa Ligningskommission, og det er navnlig af Hensyn hertil nødvendigt, at Medlemmerne fordeles nogenlunde ligeligt paa Sognets Byer, og skal det ske, og skal man samtidig med Henblik paa Landstingsvalget kun kunne stemme paa en, der efter ens Mening er indrulleret i den rette politiske Baas, og derved gøre de kommunale Raad til politiske Valgforsamlinger, saa faar man ingenlunde altid de dygtigste, de Folk med den største kommunale Indsigt frem. Det vil forringe de kommunale Raads Kvalitet, og de kommunale Raad er en saa vigtig Faktor i hele vort offentlige Liv, at det nødig maa ske. Det vil ofte bevirke, at de stille i Landet, som nu sidder hjemme, og som gør et udmærket Arbejde i Kommuneraadet, ikke vil komme derind. Saa siger man, at politiske vil Valgene alligevel blive efterhaanden, og man henviser i saa Henseende til Sogneraadsvalegene i 1913. Ja i nogen Grad vil de vel blive politiske, men det er heller ikke det, jeg vil have forbudt. Hvor man vil tage et politisk Hensyn ved de kommunale Valg, maa man selvfølgelig have Lov dertil, det skal staa enhver frit for, men jeg vilde gerne have, at enhver ogsaa blev frit stillet med Hensyn til, om han ved Sogneraadsvalet

vil tage dette politiske Hensyn eller ej, og det kan ikke blive Tilfældet, hvis man vælger de kommunale Raad til Grundlag for Landstingets Sammensætning. Det vil ikke være muligt for en Mand, som har en partipolitisk Anskuelse, og som regner sig til et bestemt Parti, at stemme for en Liste, der indeholder andre Navne end dem, der tilhører netop hans Parti. Det er det, der er afgørende for mig til at være imod dette Grundlag.

Jeg skal ikke opholde mig ved det udviklede Valgsystem, men kun sige, at mere direkte Valg af Valgmænd, noget, som er mere i Traad med det, som vi er vant til, i højere Grad vil tilfredsstille den almindelige Befolkning. I det Forslag, der i Ugebladet „Tiden“ er fremsat af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), er det foreslaaet, at de, der skal vælges til Valgmænd, skal have været Medlemmer af et Kommunalraad i et vist Tidsrum, og det er jo en Imødekommen af den Tanke, der er fremsat i Regeringsforslaget. For saa vidt kan det billiges, men for øvrigt skal jeg sige, at jeg mener ikke en Gang, at det for at skaffe Rigsdagen kommunal Indsigt er nødvendigt at tage dette Hensyn. Thi ser vi paa, hvordan Rigsdagen er sammensat, ser vi f. Eks. paa dette Tings Medlemmer, saa viser det sig, at over Halvdelen af dette Tings Medlemmer er eller har været Medlemmer af et kommunalt Raad. Og hvis man ser paa Landstingets Sammensætning, vil det vise sig, at det dér i endnu højere Grad er Tilfældet, at Medlemmerne er eller har været Medlemmer af de kommunale Raad, saa for at skaffe Rigsdagen kommunal Indsigt er det aldeles ikke nødvendigt at foretage noget særligt; kommunal Indsigt har Rigsdagen altid haft og vil altid have fremdeles, saa kan vi vælge, hvilket Grundlag vi vil. I øvrigt indeholder det ærede Medlem fra Ringkøbings Forslag en hel Del Bestemmelser, som efter min Mening fortjener Overvejelse, og som sikkert ogsaa vil blive overvejet, saa kan det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) sprælle og skabe sig, som han vil; jeg siger til det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds: Hæng bare i, Københavner! Jo mere det ærede Medlem vil brøle og stille sig an, i desto højere Grad er der netop Udsigt til, at det Forslag, som det ærede Medlem fra Ringkøbing har fremsat, vil komme i Forgrunden.